

ค่านิยม 12 ประการในยุคของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา กับความเป็นพลเมืองไทย ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย

12 values in the era of the Prayut Chan-o-cha government and Thai citizenship under democracy

สุเมธ สรรเพชญ¹

Sumet Sanpech

บทคัดย่อ

บทความนี้จัดทำขึ้นโดยมุ่งหวังการศึกษาถึงประเด็นของค่านิยม 12 ประการซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งหวังสร้างประเทศไทยในอนาคตให้เข้มแข็ง ซึ่งการที่ประเทศไทยจะเข้มแข็งได้ ต้องมีคนในชาติที่เข้มแข็งก่อน ดังนั้นจึงกำหนดค่านิยมหลักของคนไทยให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้คนไทยใช้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติตน ทำให้พลเมืองไทยภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยได้รับแนวคิดค่านิยม 12 ประการที่มีเนื้อหาทั้งในทางปฏิบัติ ความคิด และความเชื่อต่อพลเมืองไทย จากการศึกษาพบว่ารัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชานั้นมีการปลูกฝังค่านิยมทั้ง 12 ประการผ่านการกระทำในหลายรูปแบบ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และมองเห็นรูปแบบการปลูกฝังแก่พลเมืองไทยในทุกด้านที่กล่าวมาผ่านทั้งทางการศึกษาในทุกระดับและสื่อต่างๆ เป็นการปลูกฝังแบบที่ให้พลเมืองได้ซึมซับค่านิยมผ่านชีวิตประจำวันในทุกวัย

คำสำคัญ : ค่านิยม ; พลเมือง ; ปลูกฝัง

Abstract

This article is provided by expecting a study of the text of the 12 Ranking Values, one of the central government's approach to corruption. In which Thailand will be strong There must be a strong nation first. Therefore, the core values of Thai people have been clearly defined. So that Thai people can use it as a guideline for

¹ สาขารัฐศาสตร์ วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้; School of Administrative Studies: Political Science Maejo University
Stu40581@samakkhi.ac.th

their behavior This makes Thai citizens under democratic regime given the concept of 12 values that contain practical, thought and belief in Thai citizens. the study found that the Prayut government Chan-o-cha cultivates 12 values through various actions, including listening, speaking, reading, writing and seeing the patterns of cultivating the Thai citizens in all areas mentioned through education at all levels and various media. It is cultivating in a way that allows citizens to absorb values through everyday life in all ages.

Keywords : Values ; Citizen ; Cultivate

บทนำ

“ค่านิยม”เป็นความคิด พฤติกรรม และสิ่งที่คนในสังคมหนึ่งเห็นว่ามีคุณค่า จึงยอมรับมาปฏิบัติและรักษาไว้ระยะหนึ่งค่านิยมมักมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย และความคิดเห็นของคนในสังคมช่วงนั้นๆ (ก่อสวัสต์พานิช, 2518) และ Phenix (1996) ได้ให้นิยามว่า “ค่านิยมคือ ความชอบ ความสามารถจำแนกให้เห็นความแตกต่างของความชอบกับกับความไม่ชอบได้โดยการประเมินผล”จากนิยามข้างต้นสามารถสรุปค่านิยมว่า เป็นความเชื่อ เป็นความคิด เป็นพฤติกรรม และสิ่งที่คนในสังคมหนึ่งเห็นว่ามีคุณค่า จึงยอมรับมาปฏิบัติ ค่านิยมมักมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย มีหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจและการกระทำต่างๆ ค่านิยมจึงมีบทบาท และอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล และเมื่อค่านิยมถูกใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการปลูกฝังการใช้ชีวิต แนวคิด ของสังคมใหญ่ระดับประเทศ อย่างที่ในประเทศไทยในรัฐบาลของ ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันที่มีการให้ค่านิยมทั้ง 12 ประการ ไว้ให้แก่พลเมืองที่จะได้นำไปปฏิบัติ พลเมืองในที่นี้จะให้ความหมายตามนักวิชาการ โรเจอร์ สครูตัน (Roger Scruton) ในพจนานุกรมความคิดทางการเมืองของ พาลเกรฟ แมคมิลแลน (Palgrave Macmillan) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองไว้ว่า “เงื่อนไขของการเป็นพลเมืองที่แท้จริงซึ่งก็คือบุคคลผู้ที่เป็นสมาชิกที่รับผิดชอบต่อสังคม เชื่อฟังกฎหมาย และมีสำนึกที่ได้รับการพัฒนาในด้านความรับผิดชอบต่อผู้อื่น และการเป็นผู้ที่ควรได้รับความไว้วางใจที่จะดำรงตำแหน่งสาธารณะ” ในอีกความหมายหนึ่งของดร. อเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2545) ที่กล่าวถึงความหมายของพลเมืองว่าพลเมืองคือ “ประชาชนหรือพลเมืองของรัฐ หรือสังคม หรือชุมชนที่อาศัยอยู่ที่มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบต่อตนเองและต่อสาธารณะหรือส่วนรวม ไม่ใช่เป็นบุคคลที่เห็นเรื่องสาธารณะหรือเรื่องส่วนรวมที่

ไม่ใช่เรื่องของตัวเอง แต่เป็นเรื่องของคนอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่ต้องทำแทนตน ตนเป็นเพียงผู้รับผลจากการกระทำเหล่านั้น ประชาชนในชุมชน หรือสังคม หรือในรัฐ ต้องมีความกระตือรือร้น ลูกขึ้นมารับผิดชอบต่อกิจการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตน ทั้งการคิด พัฒนา และเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นที่รัฐจัดทำขึ้น” ดังนั้นพลเมืองในประเทศไทยภายใต้รัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา คือคนทั้งหลายที่มีสัญชาติไทยตาม กฎหมายไทย มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของประเทศไทยได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหนึ่งในนโยบายของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา คือการปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ ดังนี้ 1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์ เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม 5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน 7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ มีความละเอียดรอบคอบต่อบาปตามหลักของศาสนา และ 12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ค่านิยมทั้ง 12 ประการเกิดขึ้นมาโดยมุ่งหวังสร้างประเทศไทยในอนาคตให้เข้มแข็ง ซึ่งการที่ประเทศไทยจะเข้มแข็งได้ ต้องมีคนในชาติที่เข้มแข็งก่อน ดังนั้นจึงกำหนดค่านิยมหลักของคนไทยให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้คนไทยใช้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติตนแต่ทั้งนี้ค่านิยมจะส่งผลต่อพลเมืองของประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม

1. แนวคิดกับความหมายของพลเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตย

คำว่า “พลเมือง” ในสังคมประชาธิปไตยนั้น มีนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้ให้นิยามความหมายกันไว้ค่อนข้างหลากหลาย เช่น เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2545: 4) นิยามว่า “พลเมืองคือผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นพลเมืองคือ ผู้ที่ไม่ปรารถนา จะไปครอบงำใครแต่ก็ไม่ต้องการให้ใครมาครอบงำ บงการ หรืออุปถัมภ์ค้ำจุนตน” แลร์รี เกิร์สตัน (Larry Gerston, 2002: 166) มองว่า “พลเมืองคือผู้ดำเนินการสาธารณะร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคมหรือชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ทุกคนในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ กำลังเผชิญอยู่ร่วมกัน” เป็นต้น ทั้งนี้ คุณลักษณะสำคัญของพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย หากอธิบาย

ตามคำอธิบายของ ปรีญญา เทวานฤมิตรกุล (2552) ที่สามารถอธิบายถึงพลเมืองซึ่งมีอยู่อย่างน้อย 6 ประการ คือ

1) พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยคือ พลเมืองที่มีอิสรภาพและพึ่งตนเองได้เนื่องจากระบอบประชาธิปไตยคือ ระบอบการปกครองที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในประเทศ ประชาชนในประเทศ จึงมีฐานะเป็นเจ้าของประเทศ

2) พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยคือ พลเมืองที่เห็นคนเท่าเทียมกันความเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย ยังทำให้ประชาชนไม่ว่าจะสูงต่ำดำขาวร่ำรวยหรือยากจน เรียนจบปริญญาหรือไม่มีการศึกษาเลยไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ไม่ว่าจะเป็นเจ้านายหรือเป็นลูกน้อง ทุกคนล้วนแต่เท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ

3) พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยคือ พลเมืองที่ยอมรับความแตกต่างหัวใจหลักอันหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตยก็คือ การยอมรับความหลากหลายของประชาชน คือยอมรับว่าประชาชนแตกต่างกันได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเลือกอาชีพ วิถีชีวิต ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง ดังนั้น เพื่อมิให้ความแตกต่างนำมาซึ่งความแตกแยกพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย จึงต้องยอมรับและเคารพความแตกต่างของกันและ

4) พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยคือ พลเมืองที่เคารพสิทธิผู้อื่นในระบอบประชาธิปไตย ทุกคนเป็นเจ้าของประเทศทุกคนจึงมีสิทธิ แต่ถ้าทุกคนใช้สิทธิโดยคำนึงถึงแต่ประโยชน์ของตนเอง หรือเอาแต่ความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิผู้อื่นหรือไม่สนใจว่าจะเกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใด ย่อมจะทำให้เกิดการใช้สิทธิที่กระทบกระทั่งกันจนกระทั่งไม่อาจที่จะอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกต่อไปได้ ประชาธิปไตยก็จะกลายเป็นอนาธิปไตย

5) พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยคือ พลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมแม้ระบอบประชาธิปไตย จะให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพของปวงชน แต่ประชาธิปไตยมิใช่ระบอบการปกครองตามอำเภอใจหรือใครอยากจะทำอะไรก็ได้โดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม

6) พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยคือ พลเมืองที่เข้าใจระบอบประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมหลักการที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนอกเหนือจากการปกครอง “ของ” ประชาชน และ “เพื่อ” ประชาชนก็คือประชาธิปไตยคือการปกครอง “โดย” ประชาชน โดยใช้กติกาหรือกฎหมายที่มาจากประชาชนหรือผู้แทนประชาชน ในความหมายนี้ ระบอบประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ ก็ต่อเมื่อมี “พลเมือง” ที่เข้าใจหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามสมควร ทั้งในเรื่องหลักประชาธิปไตยหรือการปกครองโดยประชาชน และหลักนิติ

รัฐหรือการปกครองโดยกฎหมาย เข้าใจเรื่องการเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง ทั้งติดตามความเป็นไป และมีส่วนร่วมในเรื่องการบ้านการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการไปเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมในเรื่องอื่นๆ ตามสมควร กล่าวสรุปคือพลเมืองหมายถึงประชาชนหรือพลเมืองของรัฐ หรือสังคม หรือชุมชนที่อาศัยอยู่ที่มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสาธารณะหรือส่วนรวม ไม่ใช่เป็นบุคคลที่เห็นเรื่องสาธารณะหรือเรื่องส่วนรวมที่ไม่ใช่เรื่องของตัวเอง แต่เป็นเรื่องของคนอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่ต้องทำแทนตน ตนเป็นเพียงผู้รับผลจากการกระทำเหล่านั้น ประชาชนในชุมชนหรือสังคม หรือในรัฐต้องมีความกระตือรือร้น ลูกขึ้นมารับผิดชอบต่อกิจการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตน ทั้งการคิดพัฒนา และเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นที่รัฐจัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาค

2. ความหมายและหน้าที่ของคำว่าค่านิยม

ค่านิยม มีการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ค่านิยมหมายถึง “ วัสดุสามารถของสิ่งใดก็ตามซึ่งเชื่อว่าสนองความปรารถนาของมนุษย์ได้หรือคุณสมบัติของสิ่งใดก็ตามซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นประโยชน์น่าสนใจแก่บุคคลหรือกลุ่ม ” (พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2524: 441-412) ค่านิยมหมายถึง “แนวคิดแนวทางปฏิบัติต่างๆที่คนในแต่ละวัฒนธรรมมีความนิยมชมชอบเลือกหรือยึดถือเอามาเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ของตน ” (สนิทสมักรการ, 2533: 33) ค่านิยมเป็นปัจจัยหรือสิ่งที่ช่วยให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถตัดสินใจได้ว่าเขาจะใช้ชีวิตของเขาอย่างไร (ทิตนาแซมมณี, 2516: 40) จากความหมายของค่านิยมที่ได้กล่าวมาแล้วพอสรุปความหมายของค่านิยมได้ว่าหมายถึงสิ่งที่บุคคลยึดถือประจำใจที่ช่วยตัดสินใจในการเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งบุคคลได้เลือกสรรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตค่านิยมจึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ (เกื้อกุล บำรุงชีพ 2538: 99) จากการให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่าค่านิยมจึงสามารถอธิบายแบบพอสังเขปได้ดังนี้ ค่านิยมเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการคงอยู่ของสังคมมนุษย์ ค่านิยมมีบทบาทต่อความคิดและการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ทำให้สังคมมีความโน้มเอียงไปในทางเดียวกันในสังคมนั้นๆ อันจะเป็นแนวทางที่มนุษย์จะประพฤติตนไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่งที่ตัวเองได้พิจารณาไตร่ตรองแล้วว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับตนหรือสังคมยอมรับนับถือ และปฏิบัติตามแนวคิดนั้นๆ อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย และตามความคิดเห็นของมนุษย์ในสังคมนั้นและหากจะศึกษาค่านิยมที่มีต่อบุคคล และหากใช้วิธีการแบ่งประเภทตามหลักของ Phenix (1996) ที่ให้หลักความสนใจและปรารถนาของบุคคลแบ่งค่านิยมออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ค่านิยมทางสังคม (Social Values) เป็นค่านิยมที่ช่วยให้เกิดความรักความเข้าใจและความต้องการของอารมณ์ของบุคคล

2. ค่านิยมทางวัตถุ (Material Values) เป็นค่านิยมที่ช่วยให้ชีวิตร่างกายของคนเราสามารถดำรงอยู่ต่อไป ได้แก่ ปัจจัยสี่ คือ อาหาร ที่อาศัย เสื้อผ้า และยารักษาโรค

3. ค่านิยมทางความจริง (Truth Values) เป็นค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความจริงซึ่งเป็นค่านิยมที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ต้องการความรู้และข้อเท็จจริงของกฎธรรมชาติ

4. ค่านิยมทางจริยธรรม (Moral Values) เป็นค่านิยมที่ทำให้เกิดความรู้ผิดชอบชั่วดี

5. ค่านิยมทางสุนทรียะ (Aesthetic Values) เป็นความซาบซึ้งใจในความดีงามของสิ่งต่าง ๆ

6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious Values) เป็นค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาความสมบูรณ์ของชีวิต รวมทั้งความศรัทธาและการบูชาในทางศาสนา

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมา จึงอธิบายถึงหน้าที่ของค่านิยมที่ส่งผลต่อตัวบุคคลได้เป็น 3 หน้าที่ ดังนี้

1. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของพฤติกรรมทั้งหลายของเรา กล่าวคือ ค่านิยมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการแสดงออกของเรา ว่าควรทำสิ่งใดหรือไม่ควรทำสิ่งใด ค่านิยมจะช่วยกำหนดไปในอีกหลากหลายเรื่อง อาทิ เรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยค่านิยมจะทำหน้าที่ประเมินการปฏิบัติต่าง ๆ ทั้งของตัวเราเองและผู้อื่น

2. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแบบแผนสำหรับการตัดสินใจและแก้ไข ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ในบางกรณี กล่าวคือ ค่านิยมจะช่วยชักจูงให้บุคคลเลือกที่จะตัดสินใจไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น การทำงานที่ซื่อสัตย์สุจริต หากแต่ทำให้เกิดความยากจน หรือ การเลือกปฏิบัติตนทุจริตแต่นำพาซึ่งความมั่งคั่งร่ำรวย ค่านิยมจะเป็นตัวช่วยกำหนดชักนำทางเดินแก่บุคคลนั้นๆ

3. ค่านิยมทำหน้าที่แรงจูงใจหรือผลักดันของบุคคล เช่น บุคคลที่มีค่านิยมในการดูแลรักษาสุขภาพให้มีอายุยืนนาน ก็จะมีแรงผลักดันในการออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และหาวิธีส่งเสริมสุขภาพ ส่วนบุคคลที่มีค่านิยมเกี่ยวกับวัตถุนิยม ก็จะขยันหมั่นเพียรในการทำงานเพื่อเงินทองและสิ่งที่เป็นปรารถนา แต่ละบุคคลล้วนมีแรงผลักดันในการกระทำสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป กล่าวโดยสรุปคือค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการปฏิบัติตน เนื่องด้วยการประพฤติปฏิบัติตนของคนเป็นตัวการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจึงอาจจะกล่าวได้ว่าค่านิยมมีส่วนสำคัญอย่างมาก โดยสามารถเป็นได้ทั้งเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลง

3. ความหมายของค่านิยม 12 ประการ

การประกาศนโยบาย “ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นั้น กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งหวังสร้างประเทศไทยในอนาคตให้เข้มแข็ง ซึ่งการที่ประเทศไทยจะเข้มแข็งได้ ต้องมีคนในชาติที่เข้มแข็งก่อน ดังนั้นจึงกำหนดค่านิยมหลักของคนไทยให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้คนไทยใช้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติตน โดยค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความศรัทธา ห่วงแหน ปกป้องยกย่องความเป็นชาติไทย ยึดมั่นศาสนา และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น รู้ความสำคัญและให้ความเคารพชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นต้น

2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือ รู้จักควบคุมตนเองเมื่อประสบกับความยากลำบาก เช่น การเล่นและทำงานกลุ่มรวมกับเพื่อน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เป็นต้น

3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงการรู้จักบุญคุณปฏิบัติตามคำสั่งสอน แสดงความเคารพ ความเอาใจใส่ และตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูบาอาจารย์ เช่น เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่และครู ดูแลเอาใจใส่ รักและเคารพต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เป็นต้น

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ตั้งใจศึกษาในเรื่องที่เรียนและเรื่องที่สนใจ มีความอยากรู้และสงสัยในเรื่องต่างๆ แสวงหาความรู้เพื่อการศึกษาเล่าเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง การเรียนรู้ ปฏิบัติตน และเห็นคุณค่าที่แสดงถึงการอนุรักษ์ การสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันดีงามด้วยความภาคภูมิใจ เช่น เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีไทยและสามารถปฏิบัติตามได้ เป็นต้น

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่ดีงาม ยึดคำมั่นสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น เช่น พูดความจริง มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ลักขโมย เป็นต้น

7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง หมายถึง การเรียนรู้ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียน เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน รู้จักใช้สิทธิ์และหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ให้ความร่วมมือโดยใช้เหตุผล เป็นต้น

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ เช่น ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกฎระเบียบของครอบครัวและชุมชนที่ตนอยู่ แสดงกิริยาที่เหมาะสม มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เป็นต้น

9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง การน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ อย่างรอบคอบ ถูกต้อง เหมาะสม เช่น มีสติ รู้ในสิ่งที่กำลังทำอยู่ นำพระราชดำรัสของในหลวงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง ดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ประหยัดอดออม เป็นต้น

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตนให้ร่างกายและจิตใจมีความเข้มแข็ง ละอายเกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใดๆ ยึดมั่นในการทำมาดีตามหลักของศาสนา เช่น รู้จักแยกแยะความดีความชั่ว รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เป็นต้น

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง หมายถึง ปฏิบัติตน เสียสละ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติ เช่น ร่วมกิจกรรมอาสาสมัคร ดูแลรักษาสสิ่งของเครื่องใช้ในห้องเรียน รู้จักช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น เป็นต้น

4. ค่านิยม 12 ประการ กับหน้าที่พลเมืองไทย

พลเมืองที่ทำหน้าที่ของพลเมืองที่ เป็นพื้นฐานแล้วในสังคมนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับทุกสังคม รวมถึงสังคมไทยและการนำค่านิยมที่มีความเป็นแนวคิด แนวทาง ของการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งนี้ ยังเป็นการปลูกฝังในวงกว้างและให้พลเมืองในประเทศไทยทุกคนปฏิบัติตามแนวทางของค่านิยม 12 ประการ ถึงแม้ว่าการกระทำตามหรือไม่กระทำตามนั้นในบางข้อนั้นไม่มีความผิดทางกฎหมายแต่ อาจจะถูกกำกับด้วยความเชื่อทางศาสนาแทนตัวอย่างเช่น ค่านิยม 12 ประการในข้อที่ 11 ที่กล่าวว่า มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตนให้ร่างกายและจิตใจมีความเข้มแข็ง ละอายเกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใดๆ ยึดมั่นในการทำมาหากิจตามหลักของศาสนา เช่น รู้จักแยกแยะความดีความชั่ว รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เป็นต้น ในข้อนี้จะเห็นได้ถึงการปลูกฝังค่านิยมให้พลเมืองในรู้แบบความเชื่อ และในบางข้อหากไม่ทำตามก็就会被ลงโทษตามกฎหมายได้ ตัวอย่างเช่นในข้อ 8 ที่กล่าวว่า มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ ในข้อนี้มีการกล่าวถึงการเคารพกฎหมาย ซึ่งกฎหมายนั้นถูกออกแบบมาเพื่อดูแลรักษาความสงบของประเทศ มีการกล่าวถึงสิ่งที่ทำได้และสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ เพราะเมื่อกระทำผิดกฎหมายจะต้องรับโทษ

5. รูปแบบการปลูกฝังค่านิยม 12 ประการกับพลเมืองไทย

การปลูกฝังแนวคิดหรือค่านิยมนั้น มีการกระทำในหลายรูปแบบ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน รวมถึงการมองเห็น ค่านิยม 12 ประการของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา มีรูปแบบการปลูกฝังแก่พลเมืองไทยในทุกด้านที่กล่าวมาผ่าน ทั้งทางการศึกษาในทุกระดับและสื่อต่างๆ เป็นการปลูกฝังแบบที่ให้พลเมืองได้ซึมซับค่านิยมผ่านชีวิตประจำวันในทุกวัย เช่น การท่องจำค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนในหลายโรงเรียน การที่พลเมืองในทุกระดับสามารถรับรู้ได้ถึงค่านิยมทั้ง 12 ประการในสื่อทั้งโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ตามที่มีประชาสัมพันธ์ เป็นต้น วิธีเหล่านี้คือ การปลูกฝังให้พลเมืองอยู่ภายใต้ค่านิยมเดียวกันผ่านสิ่งที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน

สรุป

จากการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายค่านิยม 12 ประการของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชาที่มีเนื้อหาดังนี้คือ หนึ่งรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สองซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนได้ สามกตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจ สี่มุ่งไฟ เล่าเรียน เพียรวิชา ห้ารักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ หกไม่ขาด ศีลธรรม

ศาสนา เจ็ดเรียนรู้อธิปไตย ของประชา แพดรักษา วินัย กฎหมายไทย เก้าปฏิบัติ ตามพระ ราชา ดำรัส สิบไม่ขาด พอเพียง เลี้ยงชีพได้ สิบเอ็ดต้อง เข้มแข็ง ทั้งกายใจ สิบสองไซ้รู้ คิดอะไร ให้ ส่วนรวม ด้วยเหื่อนั้นนั้นทำให้เห็นถึงรูปแบบการวางรากฐานแนวการปฏิบัติ แนวคิด ทศนคติ ต่อ พลเมืองคนในประเทศโดยผ่านทั้งหลักการ หลักคิด และหลักของความเชื่อที่นำมาควบคุมให้ค่านิยม ของคนในชาติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ค่านิยมเหล่านี้กำลังส่งผลในทางปฏิบัติแก่คนในชาติทั้ง ทางตรงและทางอ้อม การกระทำที่มีความผิดและไม่มี ความผิดทางกฎหมาย อีกทั้งศาสนาที่มานับบ ในทางความเชื่อของคนส่วนใหญ่ในชาติที่มีความเชื่อกับการปฏิบัติตามหลักศาสนาพุทธสิ่งเหล่านี้จึง จะเป็นรากฐานสำคัญของคนในชาติต่อไป

องค์ความรู้ที่ได้รับ

บทความข้างต้นสามารถแบ่งองค์ความรู้ที่ได้เป็นสองแบบคือ หนึ่งความรู้ด้านทฤษฎี และ สองความรู้ด้านการปลูกฝังค่านิยมของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา ในส่วนของความรู้ด้านทฤษฎีนั้น สามารถกล่าวสรุปได้ว่าพลเมืองได้ว่าหมายถึงประชาชนหรือพลเมืองของรัฐ หรือสังคม หรือชุมชนที่ อาศัยอยู่ที่มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสาธารณะหรือส่วนรวม ไม่ใช่เป็น บุคคลที่เห็นเรื่องสาธารณะหรือเรื่องส่วนรวมที่ไม่ใช่เรื่องของตัวเอง แต่เป็นเรื่องของคนอื่น หรือ หน่วยงานอื่นที่ต้องทำแทนตน ตนเป็นเพียงผู้รับผลจากการกระทำเหล่านั้น ประชาชนในชุมชน หรือ สังคม หรือในรัฐ ต้องมีความกระตือรือร้น ลูกขึ้นมารับผิดชอบต่อกิจการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตน ทั้งการคิด พัฒนา และเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นที่รัฐจัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาค รวมถึง คำว่า ค่านิยมที่สามารถสรุปความหมายได้ว่า ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการปฏิบัติตน เนื่องด้วยการประพฤติปฏิบัติตนของคนเป็นตัวการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจึงอาจจะ กล่าวได้ว่าค่านิยมมีส่วนสำคัญอย่างมาก โดยสามารถเป็นได้ทั้งเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลง และในส่วนด้านการปลูกฝังค่านิยมของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา นั้นมีการปลูกฝังแนวคิดหรือ ค่านิยม มีการกระทำในหลายรูปแบบ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน รวมถึงการมองเห็น ค่านิยม 12 ประการของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา มีรูปแบบการปลูกฝังแก่พลเมืองไทยในทุกด้านที่กล่าวมาผ่าน ทั้งทางการศึกษาในทุกระดับและสื่อต่างๆ เป็นการปลูกฝังแบบที่ให้พลเมืองได้ซึมซับค่านิยมผ่าน ชีวิตประจำวันในทุกวัย เช่น การท่องจำค่านิยม 12 ประการของนักเรียนในหลายโรงเรียน การที่ พลเมืองในทุกระดับสามารถรับรู้ได้ถึงค่านิยมทั้ง 12 ประการในสื่อทั้งโทรทัศน์และสื่อออนไลน์

ตามที่มีประชาสัมพันธ์ เป็นต้น วิธีเหล่านี้คือการปลูกฝังให้พลเมืองอยู่ภายใต้ค่านิยมเดียวกันผ่านสิ่งที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน

เอกสารอ้างอิง

- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล.(2559). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง. (พิมพ์ครั้งที่2).กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.สถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ เพื่อประชาธิปไตย.
- ทิตนา เขมมณี. กระบวนการหาค่านิยมแท้ในวารสารเศรษฐศาสตร์ 16, (9 พฤศจิกายน 2516) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นักศึกษา หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร . แนวทางขับเคลื่อนค่านิยม 12 ประการ สู่การปฏิบัติของประชาชน.สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ , กองบังคับการ กองทัพบก
- วรกรณ์ สามโกเศศ, (3 มีนาคม 2558).การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง , สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2562,สืบค้นจาก
- <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=22721>
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์,(14 พฤษภาคม 2562).ความเป็นพลเมือง , สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2562, สืบค้นจากhttps://www.matichon.co.th/columnists/news_1491921
- สยามรัฐออนไลน์,(23 มกราคม 2561).ความเป็นพลเมือง , สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2562 , สืบค้นจาก <https://siamrath.co.th/n/29845>
- วิเชียร แสงศรี,(31 มกราคม 2560).ค่านิยม 12 ประการ , สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2562 , สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/wichienkkp/khun>
- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ,(16 สิงหาคม 2559).ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. , สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2562, สืบค้นจาก <https://www.nbtc.go.th/News/govnewspartner>
- ทีมงานทรูปลูกปัญญา,(28 กรกฎาคม 2559) , ค่านิยมหมายถึง , สืบค้นเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2562 , สืบค้นจาก
- <http://www.trueplookpanya.com/new/asktrueplookpanya/questiondetail/16421>